

Pécsi Ítéltábla
Pf.VI.20.126/2013/29. szám

A Pécsi Ítéltábla a dr. Jakab Zoltán ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve címe I. rendű és II.rendű felperes neve címe II. rendű felperesnek - a Kaposvári 7. számú Ügyvédi Iroda (dr. Fekete László ügyvéd, fél címe 1) által képviselt I. rendű alperes neve címe I. rendű és II.rendű alperes neve címe II. rendű alperessel szemben szerzői jog megállapítása és egyéb iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2013. január 23. napján kelt, 24.P.20.395/2012/18. számú ítélete ellen a felperesek által 19. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja a következők szerint:

Megállapítja, hogy az alperesek megsértették a felperesek szerzői jogát azzal, hogy kizárták őket a t-i Katonai Repülő Múzeumban 2009 augusztusában nyílt kiállítás látogatásától és bemutatásától.

Eltiltja az alpereseket a további jogsértéstől.

Kötelezi az alpereseket egyetemlegesen az eredeti állapot olyan módon történő helyreállítására, hogy a kiállítási térből elvitt Acer X 1230PK típusú kivetítő, Reflecta Cristal-line típusú vetítővászon, HP Office Jet Premium fax multifunkcionális készülék, (nyomtató, szkennel, másoló, fax, kártyaolvasó), Fuji fine fix AV100 típusú fényképezőgép eredeti kiállítási helyére és kiállítási funkciójába történő visszahelyezése mellett a kiállításnak teret adó épület bejárati ajtajához, valamint az épületet körben lezáró kerítés kapujához kulcsot biztosítsanak a felperesek számára 15 napon belül.

A keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.

Mellőzi a felperesek elsőfokú perköltségben való marasztalását.

Kötelezi az alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 15 napon belül 390.778 (háromszázkilencvenezer-hétszázhetvennyolc) forint elsőfokú és 244.928 (kettőszáznegyvennégyezer-kilencszázhuszonnyolc) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi az alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a Magyar Állam javára - az illetékes bírósági gazdasági hivatal felhívására - az ott írt időben és módon - 361.950 (háromszázhatvanegyszer-kilencszázötven) forint Állam által előlegezett költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az 1970-es évektől kezdődően, hosszabb - rövidebb megszakításokkal T községben, a repülőtér mellett csapattörténeti emlékszoba, illetőleg kiállítás működött. A kiállítás alakításában kezdetektől részt vett aktívan a II. rendű felperes. A rendszerváltás idején a csapattörténeti kiállításokat, így a t-i kiállítást is megszüntették. Később a t-i katonai alakulat engedélyt kapott a meglévő kiállítási anyag ismételt bemutatására, ekkor emlékszobát és technikai emlékparkot alakítottak ki. 1995-ben a kiállítás anyagát lebontották, majd 1998-ban már a ... Intézet és Múzeum kezelésébe vett, az Állam tulajdonát képező, leltározott anyagok felhasználásával ismét kiállítás nyílt. A II. rendű felperes javaslatára a kiállítás anyaga az amerikai katonák t-i jelenlétével összefüggő tárgyakkal, továbbá a külföldön szolgálatot teljesítő katonák emléktárgyaival bővült.

2005. december 20. napján a Magyar Honvédség a t-i laktanya területén elhelyezett gyűjtemény kezelését átadta az I. rendű alperes önkormányzatnak. Az átadás - átvételről jegyzőkönyv készült, 652 db leltári tárgyat vett át az I. rendű alperes önkormányzat. 2006. évben a kiállítási anyagot a jelenleg polgármesteri hivatalként funkcionáló épületben helyezték el, a II. rendű felperes által meghatározott koncepció mentén bemutatva a t-i katonai alakulat történetét 1928-tól kezdődően, tárlatvezetés mellett. 2007. év őszén megszűnt ez a kiállítás.

2009 tavaszán a II. rendű felperes irányításával az I. rendű felperes és más személyek, így a II. rendű alperes egyesület tagjai közreműködésével az I. rendű alperes tulajdonában lévő, korábban az amerikai katonai alakulatok által templomként használt épületben kezdődött a perbeli kiállítás újbóli felépítése. A t-i Katonai Repülő Múzeum kiállítás 2009. augusztus hónapban nyitott, és jelenleg is látogatható. Jellemzője, hogy 1928-tól kezdődően, időbeli sorrendet tartva mutatja be a Ton szolgálatot teljesítő katonák mindennapjait, ünnepeit, kiegészítve az amerikai katonai alakulatok emléktárgyaival. Az emlékek (fényképek, egyenruhák, használati és harcászati eszközök, gépi berendezések, alkatrészek, zászlók, dokumentumok, szimbólumok) üveges vitrinben, tabló formájában, illetőleg bábok felállításával kerültek megjelenítésre. A terem közepén lévő emelvényen repülőgép-alkatrészek és ahhoz kapcsolódó más eszközök kerültek kiállításra. A kiállítás időpont-egyeztetéssel, tárlatvezetés mellett tekinthető meg. A látogatók számára biztosított annak lehetősége, hogy a tárgyakat kézbe vegyék, kipróbálhassák, dokumentumokat lapozhassanak, az egyenruhákat felpróbálják, fényképfelvételeket készítsenek. A kiállítás gondozásában és a tárlatvezetésben a felperesek aktívan részt vettek.

Az I. rendű alperes önkormányzat képviselőtestülete 454/2011. (IX.12.) számú határozatával úgy döntött, hogy 2011. október 1. napjától a repülőmúzeumban belépő díjat szed, amelynek összegét 100 forintban határozta meg. 455/2011. (IX.12.) számú határozatával pedig döntött arról, hogy a repülőmúzeumot eddig „intézők” munkájára 2011. szeptember 13. napjától nem tart igényt. 456/2011. (IX.12.) számú határozatával 2011. szeptember 19. napjától kezdődően leltározást rendelt el a repülőmúzeumban, és a 457/2011. (IX.12.) számú határozattal a repülőmúzeum üzemeltetését szüneteltették.

Jelenleg a II. rendű alperes látja el az üzemeltetési teendőket - az I. rendű alperes önkormányzat megbízása alapján. A felperesek - ugyanúgy, mint bárki más - a kiállítást belépődíj ellenében látogathatják.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték a bíróságtól, hogy a felperesek a szerzői a t-i repülés- és helytörténeti gyűjteményes kiállításnak. Továbbá kérték azt megállapítani, hogy az alperesek jogsértő módon jártak el 2011. szeptember 12. napján, amikor képviselőtestületi határozattal kizárták a felpereseket a gyűjteményes kiállításához való hozzáférésekből. Ezért kérték, hogy a bíróság tiltsa el az alpereseket a további jogsértéstől és kötelezze az eredeti állapot helyreállítására úgy, hogy biztosítsák a felperesek és kísérő személyek számára az időbeli korlátozás nélküli, díjmentes hozzáférést, bemutatás céljából történő munkavégzést, biztosítsanak a múzeumhelyiség záraihoz kulcsot, és a kiállítás eredeti állapotát állítsák helyre úgy, hogy az eltávolított technikai eszközöket helyezzék vissza.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a kiállítási tárgyak a ... Intézet és Múzeum tulajdonát képezik, a gyűjteményt az I. rendű alperes kezeli, és a kiállításnak teret adó épület is az I. rendű alperes tulajdonában áll. A II. rendű alperes pedig az I. rendű alperes jogán működteti jelenleg a kiállítást. Vitatták azt, hogy a felpereseket szerzői jog illetné meg, elismerték azonban, hogy az installáció elrendezésében közreműködtek.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította, és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. rendű alperesnek 63.500 forint, míg a II. rendű alperesnek 25.400 forint perköltséget. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a kiállítás nem hordoz olyan egyéni eredeti jelleget, amelyet a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (továbbiakban Szjt.) 1.§-ának (1), (2), (3) bekezdése, 4.§-ának (1) bekezdése és 7.§-ának (1) bekezdése megkíván, így ők szerzőnek nem tekinthetők. Megállapította, hogy a katonáknak emléket állító történeti kiállítások az országban több helyen megtalálhatók (pl. P, N, K, Sz stb.). Az időrendi szempontú elrendezést sem találta egyedinek, továbbá köztudomású tényként kezelte azt, hogy az interaktivitást a múzeumok, kiállítások ma már alkalmazzák széles körben, ahogyan a tárlatvezetést is. A helyszíni szemle alapján a kiállítóteret a múzeumi kiállítóterek sajátosságainak megfelelőnek, egyedi jelleggel nem bírónak találta. A kiállítás egyes mozzanatait, pl. az oltárnál kialakított pihenő szigetnek használt teret egyedinek ítélte, azonban összességében úgy vélte, hogy a kiállítás nem hordoz olyan eredeti, újszerű jelleget, olyan önálló szellemiséget, amely a felpereseket szerzőnek minősítené.

Az elsőfokú határozattal szemben a felperesek nyújtottak be fellebbezést, melyben annak a kereseti kérelmük szerinti megváltoztatását kérték. A kiállítás egyéni eredeti jellegének alátámasztására a Sz Testületet kérték kirendelni.

Állították, hogy az Szjt.7.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján a kiállítás szerzeményes műnek minősül, amelynek szerzői a felperesek, más személyekkel egyetemleg. Az a tény pedig, hogy a más személyek szerzői jogukat nem érvényesítik, nem zárja ki azt, hogy a felperesek szerzőként felléphessenek.

Véleményük szerint az alkotásnak nem objektíven kell újnak lennie, hanem szubjektíven, a mű alkotója szemszögéből.

Hivatkoztak arra, hogy ugyan az 1970-es évektől létezett csapattörténeti emlékkiállítás, azonban a jelenlegi kiállítás, a jelenlegi elrendezésében 2009 augusztusában nyílt meg, és erre vonatkozóan érvényesítik szerzői jogukat. A kiállítás a helyszín kiválasztásától, a kivitelezés megtervezésén át, a megvalósításig a saját elképzeléseik és munkájuk eredménye.

Állították, hogy az alperesek azon magatartásával, hogy a zárat lecserélték, ahhoz a felpereseknek kulcsot nem biztosítottak, a felpereseket is csak belépődíj ellenében engedik belépni, megsértették a felperesek szerzői jogát. Azzal pedig, hogy a tárlatvezetés lehetőségét a II. rendű alperes nem biztosítja a felpereseknek, szintén sérült a felperesek szerzői joga.

Ezért követelték, hogy elsődlegesen bármikor, időbeli korlátozás nélkül, akár éjszaka is, másodlagosan este 10.00 óráig legyenek jogosultak az érdeklődő látogatókat körbevezetni. Továbbá annak lehetőségére is igényt tartottak, hogy a kiállítást a jövőben átrendezzék segítő személyek igénybevételével, pl. villanyszerelő, stb., mert jelenleg ettől a lehetőségtől is el vannak zárva. Ragaszkodtak emellett ahhoz is, hogy az alperesek által elszállított 4 db, a kiállítás interaktivitását segítő technikai eszközt helyezték vissza.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Állították, hogy a gyűjtemény létrehozása központi politikai döntésen alapult. A perbeli gyűjtemény pedig folytonos - a megnyitástól a jelenlegi kiállításig - egy elgondolás következtében született. Anyagának döntő jelentősége a ... Intézet és Múzeum tulajdonában áll, az épület az I. rendű alperes tulajdonában áll.

A módosított ellenkérelmükben állították, hogy a múzeum kiállításának elveit nem a felperesek dolgozták ki, elismerve azt, hogy a tárlat kialakításában több más személlyel együtt aktívan közreműködtek.

A felperesek által hiányolt 4 db technikai eszközről az alperesek állították, hogy azok az I. rendű alperes tulajdonát képezik, ezért joguk volt a múzeumból elszállítani őket. Azt elismerték, hogy a kivetítő, vetítővászon a kiállítás része volt, a multifunkcionális készülék és fényképezőgép pedig a kiállítási munkálatokhoz volt segédeszköz, bár a felperesek ezeket is használták a tárlatbemutatók során.

A felperesek fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően helyesen állapította meg, és helyes jogszabályokat alkalmazott. Azt a kérdést azonban, hogy a kiállítás, mint gyűjteményes mű egyéni, eredeti jelleget hordoz-e, jogkérdésnek minősítette, és nemlegesen foglalt állást. A másodfokú bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy a gyűjteményes mű egyedi, eredeti jellegének minősítése olyan szakkérdés, amelynek eldöntéséhez szükséges különleges szakismerete hiányzik. E kérdésben ezért a Pp.249.§-ának (2) bekezdése és a Pp.177.§-a alapján szakértői bizonyítást rendelt el. **A Sz Testület véleményét, mint aggálytalan szakvéleményt döntése alapjául elfogadta, és ennek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta a Pp.253.§-ának (2) bekezdésének az alkalmazásával.**

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megállapított tényállását a másodfokú eljárásban felmerült tényadatok alapján kiegészíti az alábbiakkal:

Az elsőfokú eljárás óta az alperesek a kiállítást megbontották annyiban, hogy elvitték az I. rendű alperes tulajdonát képező, Acer X 1230PK típusú kivetítőt, Reflecta Cristal-line típusú vetítővásznat, HP Office Jet Premium fax multifunkcionális készüléket és Fuji fine fix AV100 típusú fényképezőgépet.

Az elsőfokú eljárás óta az alperesek az eredeti kiállítást kiegészítették, bővítették az alábbi tárgyakkal: 1 db MIG 15 célzó berendezés (S.M nya. alezredes), 1 db tablókép K.N pilóta felszállás előtt (K Veterán Iroda), 1 db MIG 21 (66-os) UTI kabinfotó íves (K Veterán Iroda), 1 db tabló a magyarországi repülőgép-típusokról (K.D nya. alezredes), 1 db tabló a 101. felderítő repülő század fennállásának 30. évfordulójára rendezett találkozóról (B.I nya. altábornagy).

A kiállításnak teret adó volt amerikai katonai templom a volt katonai bázis területén található, amely jelenleg ipari park szerűen működik, ipari vállalkozásoknak ad teret. A bázis körbe van kerítve, a kerítés kapujának kulcsával az azon belül tevékenykedő vállalkozások rendelkeznek. A kiállításnak teret adó templomépületnek külön zárható bejárata van.

Jelenleg a kiállítást a II. rendű alperes működteti oly módon, hogy az érdeklődők telefonon, interneten jelentkezhetnek be. Az elérhetőséget interneten és szórólapokon ismerhetik meg a látogatók. Bejelentkezés alapján, egyedi megbeszélés után nyújt a II. rendű alperes lehetőséget a belépésre és tárlatvezetésre.

Sem a kiállítás, sem az ipari park nyitvatartási idővel, őrző-védő szolgálattal nem rendelkezik. Azok a személyek, akiknek kulcsa van a bázis kapujához, bármikor beléphetnek.

A másodfokú eljárásban kirendelt Sz Testület az alperesek által bővített kiállítási tárgyak figyelembevétel nélkül, illetőleg a szakértői testület kihelyezett tanácsülésének időpontjára a helyszínrre ideiglenesen visszaszállított 4 db technikai eszköz figyelembevételével készítette el szakvéleményét SZJSZT-34/13. szám alatt abban a kérdésben, hogy a perbeli kiállítás az Szjt. szerinti gyűjteményes műnek minősül-e.

A szakértői testület rögzítette általánosságban, hogy az Szjt.7.§-ának (1), (2) és (3) bekezdése alapján gyűjteményes mű lehet egy kiállítás is. Kifejtette, hogy az Szjt. az egyéniség, eredetiség révén biztosítja a szerkesztőnek, mint szerzőnek a válogatás, mint egész további felhasználhatóságának kizárólagos engedélyezési jogát. Hiszen a gyűjteményes mű éppen az anyagnak bizonyos cél érdekében való összeválogatásával és elrendezésével válik egységes egészzé. A szerkesztő szellemi tevékenysége abban jelenik meg, hogy saját szempont, elképzelés szerint kiválogatja, elrendezi és bemutatja a tárgyakat. Ekként természetszerűleg műfajonként eltérő lehet a szerző mozgásteré.

A konkrét kiállításról megállapította a szakértői testület, hogy a kiállított tárgyak fő rendezési elve a történetiség. A szerkesztők egyénisége azonban megnyilvánul többek között abban, hogy az időrendi sorrendben elrendezett tárgyak mellett megjelennek más,

tematikus összeállítások is, mint pl. a „kitüntetések”, „aranykoszorús pilótáink”, vagy a „vendégeink voltak” tabló, illetve különböző összehasonlító, térképre kasírozott mutatók, egyenruha összeállítások - függetlenül attól, hogy azokat a tablókat eredetileg kikészítették.

Mivel a kiállítás egyes részeit már korábban létrehozták, ezért a kiállítás emlékkiállításnak tekinthető. Nem akadály a gyűjteménybe való felvételnek, hogy egyes tételeit már a korábbi kiállítás részeként megjelenítették, és az sem, hogy egyes részeket nem kifejezetten a kiállítás céljára hozták létre.

Kifejtette a szakértői testület, hogy a szerzők munkáját kifejezetten meghatározhatta több adott körülmény, így különösen a kiállítási tér adottságai (korábban kápolna céljára használt helyiség), az installációs lehetőségek (tárolók, falak beborítása, oltárkép eltakarítása, oltár) és a kiállításnak helyt adó intézmény (laktanya) rendeltetése. Szerkesztői döntésnek minősíthető az, hogy egy fő helyen (a kiírás szerint „a templom egykori oltárképét a látvány harmóniája miatt el kellett takarnunk, azonban eredeti állapotában megőriztük a kárpit mögött”) reprezentatív zászlóegyüttest helyeztek el. A maximális felületkihasználás nem jelenti azt, hogy a tárgyak sűrű elhelyezéséből hiányozna a szerkesztők egyéni elképzelése.

A szakértői testület megismételte azt a korábban kialakított álláspontját, miszerint az összeválogatás alkalmazott elve elsősorban akkor tekinthető egyéninek, eredetinek, ha a gyűjtemény valóban válogatás eredményeként született meg, vagyis egy műveket, adatokat tartalmazó nagyobb halmazból a szerkesztő valamilyen egyéni, eredeti szempont alapján válogatja össze gyűjteménye egyes elemeit. Ez alapján az összeválogatás csupán akkor nem rendelkezik egyéni, eredeti jelleggel, ha az valamennyi, bizonyos tulajdonsággal rendelkező elemet tartalmaz, pl. a valamennyi budapesti telefon előfizető adatai. Ugyancsak nem tekinthető összeválogatásnak a gyűjtemény, ha az csupán egy vagy az összes elem számához képest elenyésző számú tételt tartalmaz. Az elrendezés elsősorban akkor tekinthető egyéninek, eredetinek, ha az meghaladja a nyilvánvaló sorrendbe illeszthető tulajdonságok alapján (pl. kezdőbetű, súly, hossz) történő automatikus rendezést.

A Sz Testület véleményében kijelentette, hogy a perbeli gyűjteményes mű kialakítása során a kurátorok számára rendelkezésre állt az az elengedhetetlen alkotói mozgástér, amely lehetővé teszi egyéni, eredeti szerzői alkotás létrehozását. Mindezek alapján leszögezte, hogy a kiállítás tartalmának összeválogatása, elrendezése egyéni, eredeti jellegű, tehát az Szjt.7.§-ának (1) bekezdése alapján szerzői jogi védelemben részesülhet.

A másodfokú bíróság nem talált a szakvéleménynek ellentmondó peradatot, amely indokolná az attól való eltérést. Ezért a szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadta, és megállapította, hogy a t-i Katonai Repülő Múzeumban 2009 augusztusában létrehozott kiállítás az Szjt.7.§-ának (1) bekezdése szerinti gyűjteményes mű, amelyet szerzői jogi védelem illet.

Az Szjt.9.§-ának (1) bekezdése alapján a szerzőt a mű létrejöttétől kezdve szerzői jogok - a személyhez fűződő és a vagyoni jogok - összessége illeti meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletében azt rögzítette, hogy a perbeli kiállítás gondozásában a felperesek aktívan részt vettek. Az alperesek elismerték a felperesek gyakorlati kivitelezési tevékenységét, az installáció elrendezésében való közreműködését, csupán az eredeti egyéni jelleg hiányát állították. Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben, valamint végig mind az első, mind a másodfokú eljárás során e nyilatkozatukat hangsúlyozták.

Fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítéletet - a felperesek fellebbezésének indokolására is kiterjedő hatállyal - helyes indokainál fogva kérték helybenhagyni.

Az alperesek a felpereseknek a kiállítás létrehozásában való aktív tevékenységét a szakvélemény beérkezése után, a másodfokú bírósághoz 2014. január 13. napján érkezett, 28. sorszámú észrevétel megnevezésű okiratban vitatták. Ekkor hivatkoztak először arra, hogy a múzeum kiállításának elveit nem a felperesek dolgozták ki. E nyilatkozatukat azonban mintegy két évvel a keresetlevél benyújtását követően terjesztették elő, amely ellentmond minden korábbi nyilatkozatuknak. Ezt a tényállást a másodfokú bíróság a Pp.235.§ (1) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyta. Tekintettel a Pp.141.§-ának (2) bekezdésére is, a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat, bizonyítékokat összességében úgy értékelte, hogy a felperesek a perbeli kiállítás elrendezésében, elgondolásában aktívan részt vettek, és kétségtelenül ők a kiállítás, mint gyűjteményes mű szerzői. Szerzői minőségük akkor is fennáll, ha más személyek, akik e körben igényt nem érvényesítettek, szintén szerzőnek minősülnek.

Az Szt.16.§-ának (1) bekezdése értelmében a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. A másodfokú bíróság felhasználásnak tekintette a szerzőnek azt a jogát, hogy hozzáférhessen a saját művéhez, azt megtekinthesse, illetőleg azt másnak bemutathassa - ahogyan az önkormányzati határozatok megszületése előtt a felpereseknek kulcsuk volt az épülethez, bemehettek, látogatókat vezethettek körbe. E jogoktól azonban 2011. szeptember 12-től kezdődően el voltak zárva.

Az Szt.94.§-ának (1) bekezdése értelmében jogainak megsértése esetén a szerző a jogsértővel szemben az eset körülményeihez képest polgári igényeket támaszthat, így:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását,
- b) követelheti a jogsértés vagy az azzal közvetlenül fenyegető cselekmények abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől,
- f) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását.

A fent idézett rendelkezések alapján a másodfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmeit nagyrészt teljesíthetőnek találta. Ezért megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperesek szerzői jogát azzal, hogy kizárták őket a t-i Katonai Repülő Múzeumban 2009 augusztusában nyílt kiállítás látogatásától és bemutatásától. Ezért eltiltotta az alpereseket a további jogsértéstől.

Kötelezte az alpereseket egyetemlegesen az eredeti állapot helyreállítására, ennek keretében a kiállítási térből elvitt 4 db, ugyan az I. rendű alperes tulajdonát képező, de a kiállítás bemutatásának segédeszközéül szolgáló technikai eszköz visszavételére. Ezen eszközökre

vonatkozóan az alperesek a 2013. október 14. napján érkezett, 20. sorszámú előkészítő iratban még úgy nyilatkoztak, hogy az I. rendű alperes önkormányzat a múzeumban való működés kiegészítése, szemléltetés céljából pályázat útján nyerte, és eredetileg a múzeumban kerültek elhelyezésre. Azokat csupán állagmegőrzés céljából, a hideg időjárás miatt az önkormányzat másutt tárolta.

Az utolsó tárgyaláson az alperesek már akként nyilatkoztak, hogy nem az állagmegőrzés, hanem a tulajdonjog játszott szerepet abban, hogy a kiállításnak helyet adó épületből elvitték a tárgyakat, és azok nem is a kiállítás részei. A szakértői testület véleményét figyelembe véve azonban a másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a vitatott technikai eszközök a kiállítás részei annyiban, hogy a szemléltetést, interaktivitást segítik; és e tekintetben a tulajdonjog nem bír jelentőséggel.

A testület ugyanis nem zárta ki szakvéleményében a gyűjteményből ezt a 4 eszközt.

Kötelezte mindemellett a másodfokú bíróság az alpereseket, hogy adjanak a felpereseknek kulcsot a kiállításnak teret adó korábbi templomépület bejárati ajtajához, valamint a bázis körbevevő kerítés kapujához. A másodfokú eljárásban tisztázott körülmények alapján ugyanis a volt katonai bázis jelenleg ipari park jellegű funkciót lát el, nincs nyitvatartási ideje, és nincs őrző-védő szolgálat sem. A bázis kerítésének kapujához a kerítésen belül lévő vállalkozások rendelkeznek kulccsal, oda más nem mehet be, így nyilvánvalóan ahhoz, hogy a felperesek a kiállítás épületébe bejussanak, a bázis kapujához is kulccsal kell, hogy rendelkezzenek. Mivel nincs őrző-védő szolgálat, nincs nyitvatartási rend, így szükségtelen az időbeli korlátozás kimondása, illetőleg annak kizárása is. Ugyanígy szükségtelennek találta a másodfokú bíróság a kísérő személyek belépésének engedélyezését, hiszen a felperesek, mint szerzők a mű bemutatására jogosultak.

Rámutat továbbá az ítéletábra: az eredeti állapot helyreállítása magában foglalja azt a körülményt is, hogy az alperesek a helyszínre szállított eredeti, a felperesek által létrehozott kiállítás anyagát nem képező egyéb anyagokat, csak a felperesek, mint szerzők engedélyével tarthatják a helyszínen.

Mindemellett hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a felpereseket, mint szerzőket a műhöz való szerzői jog a 2009 augusztusában létrehozott kiállításra vonatkozóan illeti meg. **E kiállításról rögzítette a Sz Testület véleményében az egyéni, eredeti jelleget.** Ebből az következik, hogy a felperesek maguk sem alakíthatják át, bonthatják meg a kiállítást, mert a per tárgya a 2009 augusztusában létrehozott kiállítás; arra vonatkozóan rögzíthette a másodfokú bíróság ítéletében a felperesek szerzői jogát.

A felpereseknek joguk van tehát arra a szerzői minőségükből fakadóan, hogy a kiállítást bármely érdeklődő látogatónak bemutassák. Arra azonban nem terjed ki szerzői joguk, hogy a látogatókat díjmentesen vihessék be. Hiszen a kiállítást a II. rendű alperes működteti az I. rendű alperes megbízása alapján, így ők jogosultak dönteni a belépődíj szedéséről és annak összegéről - a felpereseken, mint szerzőkön kívüli személyek vonatkozásában.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A felperesek lényegében pernyertesnek tekinthetők, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján sem elsőfokú, sem másodfokú perköltségben nem marasztalhatók, azokat az alperesek kötelesek viselni egyetemlegesen a Pp.82.§-ának (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú eljárásban felmerült perköltség 390.778 forint volt, melyből 36.000 forint elsőfokú eljárási illeték, 1.200 forint levelezési és telefonköltség, 6.770 forint +2.550 forint utazási költség, 4.200 forint informatikai költség, 4.300 forint +1.100 forint múzeumi belépők díja, amelyet a másodfokú bíróság a Pp.75.§-ának (1) bekezdése alapján a per előkészítéséhez szükséges költségnek minősített, emellett 50.800 forint pert megelőző konzultáció ügyvédi munkadíjként, valamint 283.858 forint elsőfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíj ÁFÁ-val együtt.

A másodfokú bíróság alaptalannak találta a felperesek által, a korábban III. rendű alperesként perbe állított P.S perből való elbocsátása miatt felmerült 10.000 forint perköltségigényt, hiszen az alperest a felperesek jelölték meg, az az I. és II. rendű alperes terhére nem róható.

A másodfokú eljárásban 244.928 forint perköltség merült fel, melyet az alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni a felperesek javára, ebből 48.000 forint a lerótt fellebbezési illeték, 55.118 forint a fellebbezési konzultáció díja, 118.110 forint az ügyvédi munkadíj és 23.700 forint a megjelenéssel felmerült útiköltség.

Az ügyvédi munkadíjat a másodfokú bíróság - a becsatolt megállapodás alapján - a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§-ának a) és b) pontja, valamint 5.§-a szerint állapította meg.

A felperesek a szakértői díjra részleges személyes költségmentességben részesültek, így a szakértői testület díját a Magyar Állam előlegezte 361.950 forint összegben. Az alperesek pervesztessége okán az Állam által előlegezett költséget az alperesek kötelesek viselni a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdésére is tekintettel.

P é c s , 2014. január 16.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró